

14.06.2023

Høringsuttalelse for Elvegårdsmoen skyte og øvingsfelt.

Referanse er 2022/12045.

Som berørt part i saken ønsker vi å komme med en uttalelse. Vi er eier av gnr 19 bnr 6 som har eiendom både inne på skytefeltet og utenfor. Dette er en grunneiendom og en ubebygde tomt gnr 19 bnr 129, Småbergan 32.

Historikken for skytefeltet i søknaden er særdeles tynn og undergraver hvordan dagens aktivitet oppleves og at området ble benyttet som friluftsområde og ansett som et område for allmennheten.

NABOER: Skyte- og øvingsfeltet på Elvegårdsmoen ligger bare noen steinkast fra bebyggelsen i Bjerkvik. Når Forsvaret nå ønsker å utvide sikkerhetssonen og «hermetisere» området, svarer bygdefolk med å si nei til et skytefelt midt i bygda. (Foto: Privat)

Avisa Fremover 29.04.2014

I landsverneplan for forsvaret for Elvegårdsmoen hod Forsvarsbygg, fremkommer dette:

1995: Etter omorganisering av hæren ble Nord-Hålogaland Landforsvar/Troms og Nord-Hålogaland infanteriregiment (NHLF/IR 16) nedlagt i 1995. Samtidig ble Elvegårdsmoen nedlagt som rep. øvingssenter og den daglige drift av skyte- og

øvingsfeltet stanset. Forsyningslager Nord-Norge (FLNN) overtok forvaltningsansvaret.

Nettopp at daglig drift av skyte og øvingsfeltet opphørte i 1995 har en vesentlig betydning for hvordan støy fra feltet oppleves i dag. Den siste rep øvelsen i regi av NHLF/IR16 var i 1987/88. Fra 1990 var forberedelsene til omstrukturering av forsvaret satt i gang og alle skytebaner var fylt med containere, lagring i telthus avviklet og materiell skulle inn i containere. Dette arbeidet foregikk helt frem til 2004 da FLNN ble nedlagt og forsvaret begynte å selge eiendommer ut på det private.

Men i den tid NHLF/IR 16 eksisterte var aktiviteten vesentlig mindre enn i dag. Det var to rep øvelse (vår/høst) pluss den store vinterøvelsen i mars. På den tiden var gårdsbrukene i drift og området var utmarksbeite, det ville vært umulig å ha dyr på beite dersom aktiviteten var på nivået vi har i dag.

At skytefeltet har vært i daglig drift hele tiden, er en påstand forsvaret har hatt gjennom hele reguleringsplanprosessen.

Dette betyr at bygda og folk hadde vent seg med stillheten frem til det virkelig tok løs, i 2012, 1 år før høringsutkastet til reguleringsplan skulle sendes ut. 25 år med stillhet var over. Man fikk en følelse av å være i en krigssone, med helikopterflygninger inn fra havet over bebyggelsen og skyting med gatling, i tillegg var det skyting daglig og det kunne virke som man samlet sammen det man hadde av nærliggende avdelinger for å benytte feltet for å synliggjøre behovet forsvare hadde for akkurat dette skytefeltet.

I tillegg har man beliggenhet, at skytefeltet ligger høyere opp i terrenget enn den sivile bebyggelse, samt mye østlig vær som sprer lyden utover bygda.

Med bakgrunn i dette anser vi det som påkrevd med fysisk måling for å kunne kartlegge støy på en adekvat måte.

Når det gjelder varsling i dag, blir de rød varsellampe heist opp i flaggstang på Storhaugen og Høugbærhaugen, den morgenen skytingen skal foregå. Da aktiviteten økte i 2012 var det ei blåse som ble brukt, men etter flere farlige hendelser i vinterhalvåret med mørke ble den byttet ut med varsellyset. Det er ingen varsel dersom man kommer inn fra Flatfjellet eller Medbyfjellet og flere har havnet midt i kryssilden. Med en slik varsling er det ingen forutsigbarhet for skyting/støy, i tillegg vet man ikke hvilken type våpen som skal benyttes, lette våpen eller tunge våpen, dag eller natt.

Det annonseres i lokalavisen Fremover med halvårig varighet, to ganger i året.

Det kan virke som at varsling ikke er et prioritert område for forsvaret all den tid som har gått siden 2012.

17:45 44 %

Ferdig .amediaressurs.no

SKYTEVARSEL

**ELVEGÅRDSMOEN SKYTE & ØVINGSFELT
BJERKVIK/NARVIK KOMMUNE**

I Elvegårdsmoen skyte & øvingsfelt, vil det i perioden 1. juni - 31. desember 2023, til ulike tider bli gjennomført skarpskyting.

Elvegårdsmoen skyte & øvingsfelt begrenser seg innenfor følgende punkter:

054 058, 060 063, 087 055, 068 044, 071 044, 054 058

Narvik og rutetilvisning er tatt fra:
Kart 1:50 000
Serie M711
GRATANGEN 1432 III

**ELVEGÅRDSMOEN SKYTE/ØVINGSFELT
TLF 970 48 162 / 970 48 163**

Da planprosessen startet var det stor bekymring for fyllingen som skytebanene er anlagt på. Lokalitet id 5463. Med en så vesentlig økning i aktivitet, samt alle de arealinngrepene som måtte til, for man må kalle det nybrott etter 25 års stillstand, kunne forårsake store utlekkinger i Medbyelva.

Vi stiller spørsmål om hvor mange saneringsplaner som Miljødirektoratet har godkjent på disse arealinngrepene og nyetablerte veier, opp mot den tinglyste uråderetten.

Denne lokaliteten har en gammel del fra 2. verdenskrig og en ny del fra etterkrigstiden.

I avfallsfyllingen på Elvegårdsmoen har det blitt deponert spesialavfall fra nærliggende militære avdelinger i lang tid inntil innsamlingsordningen for spesialavfall kom i stand i 1991. Fyllingen eies av Forsvarsdepartementet og lokal forvaltningsmyndighet er tiltagt NHLF/JR 16. Fyllingen inneholder også en hel del etterlatenskaper etter den tyske okkupasjonsmakten (1940-45) bl.a. oljerester fra flammekasterolje. Videre har plassen til for ca 4-5 år siden blitt flittig brukt av private leverandører fra Bjerkviksområdet. Fyllingen inneholder således alle typer avfall bl.a. bilvrak, kjøleskap, frysebokser, maling, lakk, løsningsmidler, spillolje og div.batterier. Avfall kan også ha blitt brent bl.a. spesialavfall.

Kilde: NIVA 093108 fra 1993.

Avfallsfyllingen ble stengt i 1994, men like før dette ble det dumpet transformatorer av NVE, noe som kan forklare de PCB forekomster som er funnet. Da returordningen for blybatteri skulle innføres, valgt forsvaret å dumpe disse i fyllingen. det finnes tidsvitner i dag som kan bekrefte at det ble kjørt med to lastebiler i en hel uke med blybatterier, et estimat på mengden blybatterier denne fyllingen inneholder. Mulig blyforekomstene i prøvene stammer fra dette og ikke skytebane-aktivitet.

I tillegg var fyllingen også mottak for utrangerte biler i hele Narvik kommune. Disse bilene ble gravd ned uten at man fjernet noen form for væske eller batteri.

Området har stort preg etter å ha vært dumpingplass for det meste i regionen, og det ligger henslengt jernskrot over alt, som renner ut både i Medbyelva og Elvegårdselva. Spesielt jernskrot som ligger nært Elvegårdselva (Elvegårdsmylene) er bekymringsfullt, siden dette er en lakseelv med et gytebestandsmål på 172 kg hofisk og har en stabil gjennomsnittlig måloppnåelse på 200%, som ikke er representativ for mange andre elver. Elvegårdselva er et vernet vassdrag etter verneplan III.

Medbyelva var tidligere kjent som ørretelva i bygda.

Bilde tatt i Djupdalen.

Med bakgrunn i at Narvik kommune også er forurensert i fyllingen, fikk ikke fyllingen noen form for realitetsbehandling i planprosessen, det var et ikke-tema, noe man ikke snakket om.

Bildet viser røret som er hevet, slik at fisk ikke kan gå opp i Medbyelva.

I merknaden til reguleringsplan ble det stilt krav om at denne fyllingen måtte saneres bort, ettersom det legges opp til en aktivitet oppå fyllingen med bruk av skytebanene som aldri har vært slik belastning tidligere. I tillegg ville man senke terrenget som vil bli avbøtende i forhold til spredning av støy til bebyggelsen. Et forslag vi opprettholder som en løsning.

At det er kun to boliger som krever dispensasjon, er høyst usannsynlig. For begge temaene støy og forurensning i grunn, har man blitt møtt med at dette kommer ikke inn før konsesjonsbehandlingen og at det er Miljødirektoratet som er myndigheten på dette. Altså har ikke disse temaene fått sin realitetsbehandling gjennom planprosessen.

Vi registrerer at Forsvarsbygg i søknaden oppgir at øvrige arealer leies av private grunneiere.

Av totalt 10 berørte grunneierne på Medby og Elvegården er det kun 3 som har avtale med Forsvarsbygg. 1 på Medby søndre (gnr 21) og 2 på Medby nordre (gnr 20).

Altså er det 7 grunneiere som ikke har avtale med Forsvarsbygg. Grunneierlaget for Elvegården (gnr19) eksisterer ikke lenger.

Forhandlingene har pågått i 7 år og det har ikke vært kontakt mellom oss og Forsvarsbygg etter at vi mottok varsel om oppretting av lokalitet 15841.

Da vi mottok dette, meldte vi inn både til Forsvarsbygg og Narvik kommune at vi ønsket innløsning på den aktuelle teigen. Vi ble da møtt med at ingen visste hvordan en slik sak skulle behandles eller gjennomføres og henviste til Miljødirektoratet som myndighet. Det var umulig å finne en saksbehandler for denne saken hos Miljødirektoratet, ettersom Forsvarsbygg selv kan føre inn i registeret de lokaliteter de ønsker. Saken står fortsatt uløst.

Så situasjonen for oss er at skytefeltet er i daglig bruk der vår teig inngår i buffersone for bane 1 uten at vi mottar kompensasjon eller har tilgang på egen teig siden vi er utestengt fra område. Siste gang vi så til teigen var i 2017. I tillegg har vi et uavklart forhold knyttet til byggingen av Fjellveien bak bane 3A, der deler av veien er inne på privat eiendom uten tillatelse.

Med bakgrunn i all aktivitet og alle arealinngrep/etableringer som er gjort siden 2012, har vi ikke mottatt et eneste nabovarsel fra Forsvarsbygg. Og vi har hatt mistanke om at det er for tette bånd mellom Forsvarsbygg og Narvik kommune. Noe vi fikk bekreftet da Elvegårdselva skulle gjennomføre pliktig organisering. Forsvarsbygg er største eier i Elvegårdselva. Der Forsvarsbygg stilte med fullmakt for å representere Narvik kommune på stiftelsesmøte. Elvegårdselva inngikk i planområde og reguleringsplan ble vedtatt 6 måneder etter dette stiftelsesmøte. Fullmakten kan dokumenteres.

Vi har på nåværende tidspunkt ikke tiltro til at vi får løst de forhold som er uholdbare og som står uforløst opp mot Forsvarsbygg. Dette med bakgrunn i den useriøse håndteringen og lave prioriteringen Forsvarsbygg har vist.

Med hilsen

Wenche Høier og Stig-Magnus Mjånes Hansen